T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/113
KARAR NO : 2017/173
KARAR TR : 13.3.2017

ÖZET: Davacının, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nda "rehber ve usta öğretici" olarak çalıştığı dönemler boyunca ücretlerinin eksik ödenmesi, çalışılmadan ödenmesi gereken genel tatil ve hafta tatili ücretlerinin ödenmemesi, yıllık ücretli izin ve belediyeye ait işyerlerinde çalışan usta öğreticilere bu ödemenin yapılmaması nedenleriyle iş akdinin haklı fesih hükümlerine dayanılarak feshedilmesi nedeniyle ödenmesi gereken kıdem ve ihbar tazminatları ile diğer işçilik alacaklarının tazmini istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B.D.
Vekilleri : Av. T.T.
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.A.A.

O L A Y :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 15/12/2008 tarihinden itibaren davalı işveren nezdinde en son Görme Özürlüler Bilgi Erişim Merkezinde her yılın 15 Aralık tarihinden, izleyen yılın 14 Aralık gününe kadar taahhütname başlıklı evraklara imzası alınmak suretiyle Rehber ve Usta Öğretici olarak çalıştığını, iş akdinin 15/06/2011 tarihinde davacı tarafından haklı olarak feshedildiğini, haftanın 6 günü 09:00-17:00 saatleri arasında mesai yaptığını, belediye, tarafından düzenlenen tüm etkinliklerde etkinliğin sürdüğü saat boyunca dini-resmi tatillerde ve Pazar günlerinde çalışma olduğunu, hafta tatillerinde ve resmi dini tatillerde çalışılmadan ücret ödenmesi gerektiğini, ancak ödenmediğini, Devlet Memurları Kanunundaki ek ders ücretleri esas alınarak günlük 7.5 saat üzerinden hesaplama yapıldığında davacıya ücret ödemelerinin eksik yapıldığını, yılda 1 aylık ücret tutarında ilave tediye ödenmesi gerektiğini, ancak ödeme yapılmadığını belirterek ve fazlaya ilişkin talep ve dava haklarını saklı tutarak; 3.000.00TL eksik ödenen ücret alacağı, 900,00TL %50 zamlı ücret alacağı, 100.00TL kıdem tazminatı ile 1.000,00TL ilave tediye alacağının belirtilen faizleriyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 18. İş Mahkemesi: 31/01/2013 gün ve E:2011/571, K:2013/22 sayı ile, davanın kısmen kabulü, kısmen reddine karar vermiş, bu karar davalı vekilince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 7. Hukuk Dairesi :20.11.2013 gün ve E:2013/12495, K:2013/19749 sayı ile, dosyadaki yazılara, hükmün dairemizce de benimsenmiş bulunan yasal ve hukuksal gerekçeleriyle dayandığı maddi delillere ve özellikle bu delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre davalının yerinde bulunmayan bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün onanmasına karar vermiş, davalı idarece verilen 13.10.2014 tarihli ek beyan ile kararın maddi hata nedeniyle düzeltilmesi talep edilmiştir.

Yargıtay 7. Hukuk Dairesi: 25.11.2014 gün ve E:2014/19362, K:2014/21475 sayı ile, davacının davalı nezdinde çalıştığı 15.01.2009-14.06.2011 dönemine ilişkin davacının davalı Belediye işyerinde görevlendirilmesine ilişkin varsa Belediye Encümen Kararlarının (15.12.2009-14.12.2010 dönemine ilişkin encümen kararı dosya içinde bulunmakta kalan döneme ait) davalı Belediye'den istenerek eklenip gönderilmesi için dosyanın mahkemesine geri çevrilmesine karar vermiştir.

Yargıtay 7. Hukuk Dairesi: 3.3.2015 gün ve E:2015/8460, K:2015/3187 sayı ile, davacının Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı'nın teklifi ve belediye encümeninin onayı ile 657 sayılı Yasa'nın 89.maddesine göre Milli Eğitim Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkındaki Yönetmelik hükümleri çerçevesinde atanması ve ücretinin de aynı Yasa'nın 176. maddesi kapsamında belirlenmesi karşısında davacının işçi olmadığı, statü hukukuna tabi çalıştığı, adli yargının ve iş mahkemesinin görevli olmadığı, daire kararının maddi hataya dayandığı görülmekle ortadan kaldırılması ve uyuşmazlığın çözüm yeri adli değil idari yargı yeri olduğundan yargı yolu yanlışlığı nedeniyle kararı bozmuştur.

Davacı vekili, 1.6.2015 havale tarihli dilekçesi ile Yargıtay kararındaki maddi hatanın düzeltilmesini talep etmiştir.

Yargıtay 7. Hukuk Dairesi: 10.9.2015 gün ve E:2015/25473, K:2015/14447 sayı ile, dosya içeriğine göre, Dairemizce temyiz incelemesi sonucunda verilen kararda maddi hata saptanamadığı gibi, maddi hataya dayandığı ileri sürülen hususun hukuki takdire ilişkin olduğu ayrıca İş Mahkemeleri Kanununun 8.maddesi gereğince iş mahkemelerinin kararları ile ilgili Yargıtay kararlarına karşı karar düzeltme istenemeyeceği de dikkate alınarak davacı vekilinin

dilekçesinin reddine karar vermiştir.

ANKARA 18. İŞ MAHKEMESİ : 22.12.2015 gün ve E:2015/494, K:2015/874 sayı ile, usul ve yasaya uygun bozma ilamına uyulmak suretiyle yapılan tahkikat ile mahkemelerinde açılan davanın yargı yerinin idari yargı olduğundan görev yönünden usulden reddine karar vermiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 3. İDARE MAHKEMESİ 6/11/2016 gün E:2016/1899 sayı ile, davacının; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda tanımlanan şekliyle, memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi kapsamında bulunmadığı; idareye verdiği bir taahhütnameye istinaden, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu; taahhütnamede, ek ders ücretinin hesaplanmasında 657 sayılı Kanununun 176. maddesinden esinlenmiş olunmasının, davacının kamu personeli statüsünde değerlendirilmesi için yeterli olamayacağı gibi, taahhütnameyi de idari sözleşme haline getirmeyeceği; dolayısıyla, taahhütnameyle kurulan ilişkinin, daha ziyade Türk Borçlar Kanununda tanımını bulan hizmet sözleşmesi niteliğinde olduğunun kabulünde zorunluluk bulunmakta olup davacının statüsü dikkate alındığında ve iş mevzuatından kaynaklanan talepleri gözetildiğinde; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi hakkında Kanun'un 19.maddesi hükümleri uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar davanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 13.3.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının davalı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nda "rehber ve usta öğretici" olarak çalıştığı dönemler boyunca ücretlerinin eksik ödenmesi, çalışılmadan ödenmesi gereken genel tatil ve hafta tatili ücretlerinin ödenmemesi, yıllık ücretli izin ve belediyeye ait işyerlerinde çalışan usta öğreticilere bu ödemenin yapılmaması nedenleriyle iş akdinin haklı fesih hükümlerine dayanılarak feshedilmesi nedeniyle ödenmesi gereken kıdem ve ihbar tazminatları ile diğer işçilik alacaklarının tazmini istemiyle açılmıştır.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. Maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Yasanın "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" Başlıklı 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı yasa hükümleri 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılı Kanunun 3.maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79. madde ile başlayan Dördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1. maddesinde, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

A) (Mülga: 18/10/2012-6356/81 md.)

B) İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkansızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir." denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının, davalı idareye verdiği ve tek taraflı olarak imzaladığı bir taahhütnameye istinaden, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Engelliler Ve Rehabilitasyon Şube Müdürlüğü bünyesinde faaliyetlerini

sürdüren Görme Engelliler Bilim Teknoloji Merkezi'nde usta eğitici sıfatıyla çalıştığı anlaşılmıştır.

Somut durum dikkate alındığında, davacının; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda tanımlanan şekliyle, memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi kapsamında bulunmadığı; idareye verdiği bir taahhütnameye istinaden, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu; taahhütnamede, ek ders ücretinin hesaplanmasında 657 sayılı Kanunun 176. maddesinden esinlenmiş olunmasının, davacının kamu personeli statüsünde değerlendirilmesi için yeterli olamayacağı gibi, taahhütnameyi de idari sözleşme haline getirmeyeceği; dolayısıyla, taahhütnameyle kurulan ilişkinin, daha ziyade Türk Borçlar Kanununda tanımını bulan hizmet sözleşmesi niteliğinde olduğunun kabulünde zorunluluk bulunmaktadır.

Buna göre; davacının statüsü dikkate alındığında ve iş mevzuatından kaynaklanan talepleri gözetildiğinde; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır

Açıklanan nedenlerle, Ankara 3. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Ankara 18. İş Mahkemesince verilen 22.12.2015 gün ve E:2015/494, K:2015/874 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 3. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Ankara 18. İş Mahkemesince verilen 22.12.2015 gün ve E:2015/494, K:2015/874 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 13.3.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Yusuf Ziyaattin CENİK	Alaittin Ali ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Mehmet AKBULUT	Yüksel DOĞAN